

Sesida dals

11 da mars 2025

Communitgà ils

12 da mars 2025

Protocol nr.

173/2025

Obligaziun d'annunziar e da nettegiar bartgas cun obligaziun d'immatriculaziun, per evitar l'ulteriura derasaziun da neobiotas aquaticas (en spezial conchiglias quagga)

Disposiziun generala

1. Situaziun da partenza

Animals e plantas invasivas pon donnegiar massivamain ils ecosistems e chaschunar donns da milliuns francs. Sin l'entir mund datti spezias invasivas. Ellas èn in dals pli impurtants motivs per la reducziun da la biodiversitad en ecosistems. Ina da questas spezias invasivas che sa derasa actualmain en moda rasanta en las auas svizras, è la conchiglia quagga (*dreissena bugensis*). Ella chaschuna donns e custs enorms per l'entira ecologia, ma er per las tschiffadas d'aua da baiver. La raschun è che questa conchiglia vegn avant er en grondas profunditads. Là chaschuna ella lavurs e custs considerabels per nettegiar e tegnair en funcziun ils conducts d'aua dals lais. Ultra da quai filtrescha la conchiglia en moda fitg effizienta substanzas nutritivas or da l'aua. Questas substanzas mancan lura a las creatiras indigenas, sco per exempel als peschs. Ins sto far quint cun ina gronda midada da la fauna dals peschs, sche las conchiglias quagga sa derasan en in'aua. Plinavant èsi problematic, ch'ina aua infestada na po – tenor las enconuschientschas actualas – betg pli vegnir deliberada da las conchiglias quagga.

Mesiras preventivas èn l'unica via per evitar custs consecutivs per l'ecologia, per il provediment d'aua e per la qualidad da vita en ed enturn l'aua. Bartgas che vegnan utilisadas en differentas auas, valan sco pli impurtantas derasadras da neobiotas aquaticas invasivas, perquai ch'ellas pon purtar cun sai quests organissemms vi dal bist da la bartga, en ils conducts per sfradentar il motor u en auters lieus, e quai senza ch'ins badia quai. In nettegiament conscienzius da la bartga è ina mesira efectiva per evitar u almain per reducir fermamain l'import da neobiotas aquaticas invasivas.

2. Cumpetenza

Tenor l'art. 3 al. 1 da la Lescha federala davart la navigaziun interna (LNI; CS 747.201) han ils chantuns la suveranità en dumondas da las auas. Il dretg federal resta reservà. Uschenavant che l'interess public u la protecziun da bains giuridics impurtants pretendan quai, pon ils chantuns scumandar u restrenscher il traffic da bartgas sin lur auas ubain limitar il dumber da bartgas ch'èn admessas sin in'aua, quai tenor l'art. 3 al. 2 LNI. L'art. 25 al. 3 LNI prevesa en la part «Prescripziuns polizialas da navigaziun» ed en la marginala «Reglas da navigaziun e da staziunament», ch'ils chantuns pon relaschar prescripziuns localas spezialas per garantir la segirezza da la navigaziun u la protecziun da l'ambient. En il chantun Grischun è la navigaziun reglada en la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la navigaziun interna (LitLNI; DG 877.100). Per relaschar prescripziuns localas spezialas en il senn da l'art. 25 al. 3 LNI concernent la navigaziun en general e concernent ils rafts è cumpetenta la Regenza, quai tenor l'art. 14 al. 3 LitLNI.

La Regenza pronunzia las mesiras respectivas en furma d'ina disposiziun generala.

3. Introducziun d'ina obligaziun d'annunziar e da nettegiar bartgas

Tenor las enconuschientschas actualas na vegn la conchiglia quagga anc betg avant en las auas grischunas. Il chantun Grischun vul impedir, che plantas ed animals exotics invasivs, sco per exempel la conchiglia quagga, sa derasian en las auas grischunas. Per evitar l'import da plantas e d'animals invasivs e per impedir ils donns respectivs, duain vegnir nettegiadas tut las bartgas immatriculadas e las bartgas cun obligaziun d'immatriculaziun, che midan d'ina aua en in'atra. Perquai introducescha il chantun Grischun in'obligaziun d'annunziar e da nettegiar bartgas (OANB). La OANB na vala betg per vehichels d'aua senza obligaziun d'immatriculaziun, en spezial bartgas da remblar da cursa, bartgas cun pala, aissas a vela e bartgas da riva tenor l'art. 2 da l'Ordinaziun davart la navigaziun interna (ONI; CS 747.201.1). Per questas bartgas senza numers d'immatriculaziun sco er per utensils da sport d'aua e da temp liber vegni urgentamain recumandà d'als nettegiar conscienziusamain mintga giada avant ch'ins mida d'ina aua en in'atra. Ils chantuns da la Svizra Centrala sco er il chantun Berna han introducì ina OANB correspundenta gia la stad 2024. Il chantun Grischun po s'affiliar al sistem existent e surpigliar las basas correspundentas.

3.1 Obligaziun d'annunziar e da nettegiar bartgas en cas d'ina midada d'ina aua en in'autra

Las manischunzas ed ils manischunzs d'ina bartga immatriculada resp. cun obligaziun d'immatriculaziun ston, en l'avegnir, annunziar ordavant la midada da la bartga en u or d'ina aua grischuna en in'autra aua sur ina plattafurma d'annunzia a l'Uffizi per la natira e l'ambient e ston laschar nettegiar la bartga tras in post da nettegiament renconuschì, avant che la bartga vegn messa en in'aua grischuna. Er midadas intrachantunalas d'ina aua en in'autra èn suttamessas a la OANB. L'Uffizi per la natira e l'ambient e l'Uffizi per il traffic sin via publitgeschan en l'internet ina charta che mussa, tge aua che appartegna a tge lieu da staziunament en il chantun Grischun.

Ils chantuns da la Svizra Centrala Lucerna, Sursilvania, Sutsilvania, Sviz, Uri e Zug sco er il chantun Berna han elavurà ina plattafurma d'annunzia electronica cuminaivla interchantunala per realisar la OANB e per garantir in'execuziun efficazia. Il chantun Grischun sco er auters chantuns pon s'affiliar a questa plattafurma d'annunzia. Midadas d'ina aua en in'autra pon uschia vegnir annunziadas entaifer curt temp. La plattafurma stat a disposiziun a las manischunzas ed als manischunzs da bartgas grischunas, ma er a tut las possessuras ed ils possessurs extrachantunals da bartgas immatriculadas e cun obligaziun d'immatriculaziun che curseschan sin auas grischunas. Ils posts da nettegiament renconuschids emettan, suenter avair realisà il nettegiament, ina conferma en il sistem digital, e las petentas ed ils petents survegnan ina permissiun per metter lur bartga en in'aua. En cas che la bartga vegn controllada, cura ch'ella vegn messa en l'aua u sa chatta sin il lai, po quest document digital u stampà vegnir mussà e controllà. I na resultan naginas taxas e negin temp d'elavuraziun.

Las bartgas ston vegnir nettegiadas da manaschis ch'èn renconuschids e scolads. Per las manischunzas ed ils manischunzs da bartgas metta il chantun Grischun a disposiziun ina glista da posts da nettegiament renconuschids. Igl è er pussaivel da far diever dals posts da nettegiament che vegnan renconuschids d'auters chantuns, ch'èn affiliads a la plattafurma d'annunzia.

3.2 Permissiuns unicas da l'Uffizi per il traffic sin via per metter ina bartga en in'aua

En cas da bartgas immatriculadas, che sa chattan tenor il document da la bartga en in'aua grischuna, cura che questa disposiziun generala entra en vigur, u che sa chattan en lur lieu da staziunament en il chantun Grischun e ch'eran l'ultima giada vegnidas messas en in'aua grischuna, vegni partì dal fatg, ch'ellas n'èn stadas en naginas autras auas che en questa aua grischuna. Sin basa da lur lieu obtegnan ellas perquai ina permissiun per l'aua da lur lieu da staziunament. Per ellas vala la OANB pir en cas d'ina futura midada en u or d'ina aua intrachantunala, interchantunala u internaziunala. L'Uffizi per il traffic sin via infurmescha tut las possessuras e tut ils possessurs da bartgas cun in numer d'immatriculaziun grischun davart la OANB e procura ch'ellas ed els survegnian in'emprima permissiun per metter la bartga en lur aua da staziunament senza stuair nettegiar quella. Las possessuras ed ils possessurs da bartgas cun numers d'immatriculaziun extrachantunals vegnan infurmads cun la disposiziun generala e cun la campagna d'infurmaziun.

Las possessuras ed ils possessurs da bartgas immatriculadas che sa chattan, cura che la disposiziun generala entra en vigur, en in lieu da staziunament en il chantun Grischun u en in'aua grischuna, han la pussaivladad d'annunziar il lieu da staziunament da lur bartga fin ils 30 d'avrigl 2025 sur la plattafurma d'annunzia. En quest cas survegnan ellas ed els in'emprima permissiun unica per metter lur bartga en l'aua da quel lieu da staziunament en il chantun Grischun, che correspunda a la decleraziun. Per questas bartgas vala la OANB pir en cas d'ina futura midada en in'autra aua. Betg tar questa gruppa na tutgan las possessuras ed ils possessurs d'uschenumnadas «bartgas ambulantas» dal chantun Grischun, ch'èn bain immatriculadas en il chantun Grischun, ma che na vegnan efectivamain betg messas en in'aua grischuna. Questas bartgas suttastattan a la OANB e na survegnan betg in'emprima permissiun unica per metter lur bartga en in'aua.

Las possessuras ed ils possessurs da novas bartgas cun obligaziun d'immatriculaziun che pon cumprovar, che lur bartga vegn messa per l'emprima giada en in'aua grischuna, survegnan da l'Uffizi per il traffic sin via in'emprima permissiun unica per metter lur bartga en l'aua da lur lieu da staziunament, quai en il rom da l'admissiun da la bartga en il chantun Grischun. Per questas bartgas vala la OANB pir en cas

d'ina futura midada en in'autra aua. Betg tar questa gruppa da cas na tutgan las possessuras ed ils possessurs da bartgas d'occasiun cumpradas da nov. Quellas na valan betg sco novas en il senn da questa regulaziun. En cas d'ina midada d'ina aua en in'autra suttastattan talas a la OANB e na survegnan betg in'emprima permissiun unica per metter lur bartga en in'aua.

3.3 Campagna d'infurmaziun e da sensibilisaziun

Plinavant è prevista ina campagna d'infurmaziun e da sensibilisaziun. Ultra da l'infurmaziun da las possessuras e dals possessurs da bartgas duai er vegnir fatg attent a la problematica cun placats en las vischnancas cun rivas ed en ils ports e plinavant er cun communicaziuns a las medias e sin la pagina d'internet. En quest connex vegnan er fatgas recumandaziuns, co tractar las bartgas senza numers d'immatriculaziun sco er ils utensils da sport d'aua e da temp liber.

4. Autoritads da controlla e realisaziun da l'obligaziun d'annunziar e da nettegiar bartgas

Tenor l'art. 1 da las Disposiziuns executivas tar la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la navigaziun interna (DERtLtarLNI; DG 877.110) è l'Uffizi per il traffic sin via l'autorità da navigaziun dal chantun. La Polizia chantunala, l'Uffizi da chatscha e pestga, l'Uffizi da construcziun bassa sco er l'Uffizi per la natira e l'ambient sustegnan l'autorità da navigaziun tar l'execuziun, quai tenor l'art. 2 DERtLtarLNI. En quest connex è la Polizia chantunala tranter auter cumpetenta per survegliar la navigaziun, per impedir la cuntinuaziun dal viadi e per sequestrar la bartga tenor la legislaziun federala sco er en cas da cuntravenziuns cunter las prescripziuns federalas e chantunalas davart la navigaziun interna. L'Uffizi da chatscha e pestga è cumpetent per survegliar la navigaziun, quai cun agid da las survegliadras e dals survegliaders da pestga. Ultra da quai èn er las vischnancas cun rivas cumpetentas per survegliar la navigaziun, quai tenor l'art. 3 al. 1 lit. b DERtLtarLNI.

Per la controlla da la OANB èsi da resguardar, che las vischnancas cun rivas ed er las survegliadras ed ils survegliaders da pestga enconuschan il meglier las relaziuns localas e ch'els èn er preschents al lieu. L'Uffizi per la natira e l'ambient ha las meglras enconuschientschas specificas en connex cun neobiotas e cun lur manage-

ment. En vista a questas circumstanças èsi convegno, che betg mo la Polizia chantunala, mabain particularmain er las vischnancas, l'Uffizi da chatscha e pestga e l'Uffizi per la natira e l'ambient controlleschan l'observanza da la OANB. En emprima lingua stoi vegnir controllà, sche las manischunzas ed ils manischunzs da bartgas han ina permissiun per metter lur bartga en l'aua respectiva. Eventualas cuntravenziuns cunter la OANB ston vegnir annunziadas a la Polizia chantunala.

En cas da cuntravenziuns cunter questa disposiziun generala impededescha la Polizia chantunala, che las bartgas vegnian messas en l'aua ubain la cuntinuaziun da lur viadi. Ad interim po ella confiscar las bartgas. L'Uffizi per il traffic sin via po ordinar in nettegiament tras in post da nettegiament renconuschì. Sche la bartga na vegn betg nettegiada entaifer il termin fixà, po l'Uffizi per il traffic sin via laschar nettegiar la bartga sin donn e cust da la persuna obligada (art. 81 al. 1 lit. b da la Lescha davart la giurisdicziun administrativa [LGA; DG 370.100]).

La disposiziun generala vegn decretada renviond a l'art. 292 dal Cudesch penal svizzer (CP; CS 311.0): Tgi che na suonda betg ina decisiun relaschada da l'autorità cumpetenta u d'in funcziunari cumpetent cun la smanatscha da chasti segund quest artitgel, vegn chastià cun multa. La denunzia pervia d'ina violaziun d'ulteriurs causals penals resta resalvada.

5. Valaivladad da la disposiziun generala e project legislativ

Pervia da l'urgenza (conchiglia quagga) vegn la nova regulaziun introducida il

1. d'avrigl 2025 cun ina disposiziun generala da la Regenza, quai sin basa da l'art. 25 al. 3 LNI en cumbinaziun cun l'art. 14 al. 3 LitLNI. La Regenza vegn ad elavurar uschè svelt sco pussaivel in project da lescha. Cun quel duain vegnir regladas las prescripziuns essenzialas tar la OANB, las cumpetenzas respectivas e las consequenzas d'ina inobservanza da la OANB. La valaivladad da la disposiziun generala è perquai limitada fin a l'entrada en vigur da la revisiun da la LitLNI, u a maximalmain 4 onns a partir da l'entrada en vigur da la disposiziun generala.

Sin basa da l'art. 25 al. 3 LNI e da l'art. 14 al. 3 LitLNI e sin proposta dal Departament da giustia, segirezza e sanadad en cunvegnientscha cun il Departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient e cun il Departament d'infrastructura, energia e mobilitad

concluda la Regenza:

1. Las manischunzas ed ils manischunzs da bartgas immatriculadas u cun obligaziun d'immatriculaziun èn obligads d'annunziar lur bartga sur la plattafurma d'annunzia a l'Uffizi per la natira e l'ambient en cas d'ina midada d'avent d'ina aua grischuna en in'aua intrachantunala, interchantunala u internaziunala u viceversa e da laschar nettegiar la bartga tras in post da nettegiament renconuschì, avant che la bartga vegn messa en in'aua grischuna.
2. Las possessuras ed ils possessurs da bartgas immatriculadas che sa chattan, cura che la disposiziun generala entra en vigur, en in lieu da staziunament en il chantun Grischun u en in'aua grischuna, han la pussaivladad d'annunziar il lieu da staziunament da lur bartga fin ils 30 d'avrigl 2025 sur la plattafurma d'annunzia. En quest cas survegnan ellas ed els in'emprima permissiun unica per metter lur bartga en l'aua da quel lieu da staziunament en il chantun Grischun, che correspunda a la decleraziun. Per questas bartgas vala l'obligaziun d'annunziar e da nettegiar la bartga tenor la cifra 1 pir en cas d'ina futura midada en in'aua aua.
3. Las possessuras ed ils possessurs da novas bartgas cun obligaziun d'immatriculaziun che pon cumprovar, che lur bartga vegn messa per l'emprima giada en in'aua grischuna, survegnan in'emprima permissiun unica per metter lur bartga en l'aua da lur lieu da staziunament, quai en il rom da l'admissiun da la bartga en il chantun Grischun. Per questas bartgas vala l'obligaziun d'annunziar e da nettegiar la bartga tenor la cifra 1 pir en cas d'ina futura midada en in'aua aua.

4. Uschiglio èsi scumandà da metter bartgas immatriculadas u cun obligaziun d'immatriculaziun betg nettegiadas en auas grischunas. Bartgas che vegnan messas en l'aua en l'interess public, en spezial per acziuns da tschertga, da salvament e da deliberaziun da personas, èn exceptadas da l'obligaziun d'annunzia, en cas d'in eveniment er da l'obligaziun da nettegiament. En il cas singul po l'Uffizi per il traffic sin via permetter ulteriuras excepziuns.
5. La Polizia chantunala, l'Uffizi da chatscha e pestga, l'Uffizi per la natira e l'ambient e las vischnancas controlleschan l'observanza da l'obligaziun d'annunziar e da nettegiar bartgas.
6. En cas da cuntravenziuns cunter questa disposiziun generala impedescha la Polizia chantunala, che las bartgas vegnian messas en l'aua ubain la cunfinaziun da lur viadi. Ad interim po ella confiscar las bartgas. L'Uffizi per il traffic sin via po ordinar in nettegiament tras in post da nettegiament renconuschì. Sche la bartga na vegn betg nettegiada entaifer il termin fixà, po l'Uffizi per il traffic sin via laschar nettegiar la bartga sin donn e cust da la persuna obligada.
7. Vehichels d'aua senza obligaziun d'immatriculaziun, en spezial bartgas da remblar da cursa, bartgas cun pala, aissas a vela e bartgas da riva tenor l'art. 2 da l'Ordinaziun davart la navigaziun interna (ONI; CS 747.201.1), sco er utensils da sport d'aua e da temp liber vegni recumandà da nettegiar conscienziusamain avant mintga midada d'ina aua en in'autra.
8. Questa disposiziun generala vegn decretada cun renviar a l'art. 292 dal Cudesch penal svizzer (CP; CS 311.0), tenor il qual vegn chastià cun multa, tgi che na suonda betg ina decisiun relaschada d'ina autoritad cumpetenta u d'in funcziunari cumpetent, cun la smanatscha da chasti tenor quest artitgel. La denunzia pervia d'ina violaziun d'ulteriurs causals penals resta resalvada.
9. Questa disposiziun generala entra en vigur il 1. d'avrigl 2025. Ella vala, fin ch'ella vegn remplazzada tras la regulaziun giuridica concernent l'obligaziun d'annunziar e da nettegiar – pervia da neobiotas – bartgas che midan d'ina aua en in'autra, maximalmain dentant 4 onns a partir da l'entrada en vigur.

10. Cunter questa decisiun poi vegnir fatg recurs en scrit tar la Dretgira superiura dal chantun Grischun tenor ils art. 49 ss. da la Lescha davart la giurisdicziun administrativa (LGA; DG 370.100), e quai entaifer 30 dis dapi la publicaziun. L'inoltraziun dal recurs n'ha betg in effect suspensiv.

11. Publicaziun en il Fegl uffizial chantunal e communicaziun a las vischnancas, al Departament d'infrastructura, energia e mobilitad, al Departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient, al Departament da giustia, segirezza e sanadad, a l'Uffizi da chatscha e pestga, a l'Uffizi per la natira e l'ambient, a la Polizia chantunala ed a l'Uffizi per il traffic sin via.

En num da la Regenza

Il president:

A handwritten signature in black ink, appearing to read "M. Caduff".

Marcus Caduff

Il cancellier:

A handwritten signature in black ink, appearing to read "D. Spadin".

Daniel Spadin